

MONS. STANISLAV STOLÁRIK
rožňavský biskup
Námestie baníkov 20
SK - 048 01 Rožňava

Rožňava 14. februára 2021

82/2021

SLOVO PASTIERA (7)

(na pôstne obdobie 2021)

BUĎ JONÁŠOM A ZACHRÁNIŠ NINIVE

*„Vstaň, chod' do veľkého mesta Ninive a zvestuj mu zvest', ktorú ti ja poviem!“
Jonáš vstal a šiel podľa Pánovho rozkazu do Ninive“ (Jon 3,2).*

Šiel a ohlasoval predpoved' rozvrátenia mesta. Ľudia neotáľali s odpoved'ou Bohu, na čele s ich kráľom, ktorý pre ľud nariadil pôst, aj vonkajšie prejavy pôstu a vyzval ho: nech všetci „hlasno volajú k Bohu a nech sa každý odvráti od svojej zlej cesty a od násilia, ktoré má v rukách“ (porov. Jon 3, 5-9). Odpoved'ou Ninive bolo pokánie!

„Boh videl ich skutky, že sa odvrátili od svojich zlých ciest, a Boh sa zmiloval a nepostihol ich neštastím, ktorým ich zamýšľal postihnúť“ (Jon 3,10).

Tento text z knihy proroka Jonáša sa okrem iných textov Svätého písma veľmi hodí na začiatok pôstneho obdobia, ale aj v jeho priebehu. Všetci sme volaní k pokániu. Ale k pokániu sú volaní aj samotní „Jonášovia“. Pokial' žijeme, všetci máme čas, priestor, ale aj potrebu konáť pokánie. Naše Ninive: to som ja, moja rodina, farnosť, diecéza, krajina..., to sme my všetci ako celok, ale zároveň každý ako originálny jednotlivec. Na každom a od každého závisí, aká bude naša budúcnosť.

Preto sa najskôr hľadajú „Jonášovia“, ktorí nie sú dokonalí. A tak oslovujeme tých, ktorým je jedno, ako bude v blízkej i neskoršej budúcnosti v našom Ninive - na Slovensku. Ak k ľuďom, ktorým je „všetko jedno“, posunieme Božie oslovenie, už v tej chvíli je z každého z nich „Jonáš“, ktorý sa najskôr vzpiera. Vkladáme ho do modlitieb, aby z „brucha veľryby“, v ktorej sa momentálne nachádza, sa dostať na miesto, kde ho chce mať Boh.

Oslovujeme aj tých, ktorí sa cítia „spravodliví“, a nechcú dopriat' obrátenie neobráteným i tým, ktorí idú výslovne proti Bohu alebo Cirkvi. Takto zmýšľajúci tiež predstavujú „Jonáša“ po Božom oslovení.

Oslovujeme aj tých, ktorí úprimne bojujú so svojou slabosťou, ale nevidia posun, stále sa nevidia odpútať od svojej závislosti. Ale chcú, a Boh s nimi pre ich dobrú vôľu ráta. Ponúknite Pánovi svoju slabosť i ochotu neostať tak. To je už „Jonáš“, ktorý sa dal na cestu kvôli záchrane iných.

S vďakou pred Pánom oslovujeme aj všetkých, ktorí majú úprimný úmysel pomáhať obnove nášho Ninive – Slovenska, svojim osobným pokáním i službou „Jonáša“ - povzbudzovať iných a pomáhať im.

Vstupujeme do pôstneho obdobia. Stále prežívame pandémiu koronavírusu, už aj v zmutovanej podobe. Počty infikovaných a umierajúcich neklesajú, ale rastú aj počty unavených. Žiť v nejakej „bubble“ uzavretého okruhu ľudí a priestoru nie je jednoduché. Akou oživujúcou ponukou je v tejto situácii pôstny čas? Nesťažia odporúčané pôstne praktiky ešte viac prežívané obdobie? Má v sebe pôstny čas schopnosť, ktorá zregeneruje ľudské sily? Lebo ked' sa obnovia sily, obnoví sa nádej, získa sa svieža chut' do ďalšieho života. Ponúkaných praktík, ktoré obnovujú oslabené sily je viac a ich múdre využitie môže človekovi len prospieť.

Skúsme sa najskôr zamyslieť nad obsahom pôstneho obdobia a znova zodpovedať základnú otázku: „čo je pôst?“, a tiež: „a akú úlohu môže zohrať každý z nás v pôstnom čase?... O čom je vlastne pôst? Je pôst o tom, že chceme niečo navonok silou-mocou dokázať sebe alebo iným? Niečo len splniť? Zadostučiniť cirkevnému predpisu o pôste? Akoby sme zabúdali, že Boh sa díva do ľudského srdca. Pôstne obdobie vytvára predovšetkým priestor nahliadnut' do duše človeka a túženú regeneráciu sín začať zvnútra. Lebo ked' je pokoj v duši, bude aj navonok, v našich skutkoch, v našom okolí, v našom Ninive. Je to to, čo v týchto chvíľach všetci tak veľmi potrebujeme. Pokoj však nikdy nebude v srdci, ktoré ovláda hriech, ktorý človek si nechce priznať, oľutovať, vyznať a v pokore prosiť Boha o odpustenie. Ako môže Boh preukázať milosrdenstvo, ak oň človek nestojí, ak nemá kajúce srdce? Vieme, že nie je ľahké hriech uznať, oľutovať, vyznať, a zriecknuť sa ho a v budúcnosti ho neopakovat'. Ale ako veriaci tiež vieme, že to nedokážeme vlastným úsilím, čo však vôbec neznamená oddať sa nečinnej rezignácii. Tu sa obnovuje prejav našej dôvery v Božiu pomoc, lebo takto chápané pokánie a získaný pokoj je dar od Boha. Preto sa na cestu pôstneho obdobia nevydávame sami, ale s Bohom. A čím viac sa mu priblížime, tým viac budú z nás tvorcovia pokoja a svedkovia nádeje v našom Ninive. Je dôležité dbať o regeneráciu fyzických sín, ale duchovné obnovenie duše Božou milosťou, dokáže pozdvihnuť každú skleslosť a prekonáť aj telesný hendikep.

ČO TEDA ROBIŤ KONKRÉTNE? Ponúkame niekoľko možností, zvol'te si, podľa okolností a zdravotného stavu. Nech sa konajú v štyroch rovinách: 1/ Obvyklé modlitby a pobožnosti sa modliť sústredene a s novým nadšením. 2/ Podľa Ježišovho príkladu prijať vlastný kríž, možno aj s blízkym človekom, a podľa príkladu Ninivčanov konať osobné pokánie. 3/ Svoje modlitby a sebazapierania [možno si ich

aj zapisovať] obetovať za iných a za potreby diecézy. Kto pomáha iným, posilňuje seba! 4/ Pokánie konáť v radostnej nádeji, lebo ako Boh zachránil Ninive, pomôže aj nám.

NÁVRHY: + Nech sme v tejto chvíli ochotní alebo odmietaví Jonášovia, nechajme sa dotknúť Božím pozvaním, kvôli záchrane vlastnej i iných a takých istých Jonášov oslovme aj sami. + Využívať možnosť modlitby osobnej i spoločnej, najmä v rodine pri kríži a zapálenej svieci (od 19. marca 2021 začína aj Rok rodiny). + Rozjímať modlitba krízovej cesty, ruženca (napr. každý deň rozjímať o jednom zastavení Krízovej cesty alebo o 1 tajomstve bolestného ruženca). + Čítanie Svätého Písma, najmä knihu proroka Jonáša a tiež udalosti o záchrane vyvoleného národa, kajúce žalmы, o Ježišovom utrpení a smrti. + Nepodceňujeme pôst od jedla – ten prikázaný treba zachovať, ale možno ešte väčším pôstom - dobrovoľným môže byť trpezlivosť, láskavosť.. vtedy, keď už „tečú nervy“. + Čažkosti využívať ako príležitosti prakticky prejavovať lásku k Bohu, k blížnym, ale aj k sebe samým - podľa prikázania lásky (Mt 22, 36-40). + Možno si ani netreba vymýšľať obety navyše - ale priať a niest' to, čo príde - nie trpne, ale v dôvery-plnej odovzdanosti do Božích rúk a neprijemnú situáciu premeniť na príležitosť osobnej obety. + Ninivčania sa postili, obliekli do vrecoviny, sedeli v popole, čo bolo iste neprijemné. Pre nás môže byť prejavom pokánia prijatie iného, možno veľmi blízkeho človeka, s ktorým máme spoločné všeličo z minulosti, ale už to nechceme tlačiť do budúcnosti. + Možno nie je príležitosť konáť skutky ľudom vonku, ale máme svojich doma... a vždy je možnosť vo vynaliezavosti hľadať dostupné možnosti pomoci, a smerom von - zatelefonovať osamelému... za všetkých sa modliť, určite nestratí možný kontakt s ľuďmi vonku. + Aj v tejto situácii denne konáť sputovanie svedomia a vzbudiť si ľútosť nad hriechmi, duchovné sv. prijímanie, adoráciu a využiť prvú príležitosť na sv. spoved'. + Možno nadalej používať schému modlitby „vytvorme Nazaretský dom“ [zvlášť v marci]. + Denne obetovať Korunku Božieho milosrdensstva v tejto pandémii za osamotených, takto zomierajúcich, za obrátenie hrievnikov, za duše v očistci alebo za potreby diecézy. + Sami si vyberte, prípadne doplnite predsavzatia, ktoré prehľbia vašu lásku k Bohu a blížnemu a stanú sa prosbou za obrátenie hrievnikov, za opustených zomierajúcich, za duše v očistci i za potreby diecézy. + Buďme si úplne istí, že ani jeden úprimný skutok obety a odovzdanosti sa nestratí a pomáha všetkým.

Na začiatku pôstu počujeme výzvu: „Kajajte sa a verte evanjeliu“ (Mk 1,15). To nás vyzýva Boh cez svojho Syna, preto, lebo nás miluje a chce našu spásu. On nás nemôže spasíť bez nás, lebo rešpektuje našu slobodu. My sa však nemôžeme spasíť bez Noho! Vyzýva nás k pokániu, aby nás mohol osloboodiť, zachrániť, ako osloboodil a zachránil Ninivčanov, keď sa kajali. Pokánie, zmena, obnova sa má prejaviť premenou srdca očisteného od hriechu, zmenou pomýleného zmýšľania, aby sme začali zmýšľať ako Kristus (porov. Flp 2, 5). Všetci patríme do nášho Ninive, preto

sa všetci potrebujeme obnoviť cez pokánie. Ďakujme Pánovi, že dostávame šancu dostať sa zo svojej biedy a znova sa vrátiť na cestu svetla.

Dolindo Ruotolo, kňaz, ktorý takmer celý život extrémne trpel, povedal: „Jeden skutok našej odovzdanosti je viac, ako všetky naše modlitby.“ Táto veľmi hlboká myšlienka platí pre každého jedného pokrsteného a pobirmovaného, zasväteného, vysväteného. Žiť v odovzdanosti do Božích rúk. A takto sa aj modliť. Uvažovaním nad utrpením a smrťou Pána prijímať i vlastný kríž a utrpenie. Verme, bude sa nám niestť ľahšie a veľa získame pre vlastnú dušu a pomôžeme aj druhým. Takto chápaný pôst už vlastne prežívame jeden rok. Teraz je čas zozbierať sily, ešte viac spolupracovať s Božou milosťou, a tak niestť svoj kríž a nasledovať Krista (porov. Lk 9, 23-24). Obnova nášho Ninive – Slovenska, záleží od každého z nás, ako sa otvoríme Božej spolupráci a jeho milosti. Boh chce cez každého ochotného „Jonáša“ pomôcť Slovensku k duchovnej obnove.

Cesta duchovnej obnovy je naša odporúčaná „vakcína“, ktorá posilní a zaktivizuje náš imunitný systém voči skleslosti a oslabenej nádeji, aj voči rastúcim útokom sofistikovaného zla, nad ktorým sa dá zvíťaziť, ale len modlitbou a pôstom [obetou] (porov. Mk 9, 29). Nechajme sa viest' aj sv. Jozefom, ktorého Rok prežívame, a dovoľme, aby nám spolu s manželkou Máriou pravidelne dávkovali potrebnú uzdravujúcu a posilňujúcu „vakcínu“ z Ježišovej „lekárne milosrdensťa“.

BUĎ JONÁŠOM A ZACHRÁNIŠ NINIVE

Všetkým vám vyprosujem požehnané pôstne obdobie, v ktorom chceme spoločne zachrániť a obnoviť naše Ninive, no nie na trasúcom sa piesku, ale na skale, ktorou je Boh.

Žehnám vám

+ Stanislav Stolárik
✠ Mons. Stanislav Stolárik
rožňavský biskup

